

Všeobecná ženiní podpora

T1/6 - Požadavky na obsluhy zdrojových soustrojí a jejich příprava

Přednáška

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Cíl přednášky:

- Objasnit současné požadavky na obsluhy zdrojových soustrojí.
- Seznámit studenty s odbornou přípravou těchto obsluh.

Obsah přednášky

1. Úvod
2. Požadavky na obsluhy zdrojových soustrojí
3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí
4. Závěr

1. Úvod

Podle předpisu **Žen-7-7** smí ženijní techniku obsluhovat v souvislosti s plněním úkolů ozbrojených sil ČR jen zaměstnanec, kterému náčelník ženijního vojska AČR vydal oprávnění k obsluze ženijní techniky, kterým se rozumí **průkaz strojníka** a **kupón strojníka**.

Oprávnění vydávají na základě pověření NŽV AČR **zkušební komisaři** ženijního vojska.

Průkaz strojníka bez kupónu strojníka je **neplatný**.

2. Požadavky na obsluhu zdrojových soustrojí

Oprávnění lze vydat jen žadateli, který dosáhl věku 18 let a který:

prokázal svou zdravotní způsobilost pro obsluhu požadovaného stroje lékařským posudkem nebo lékařským vysvědčením, ne starším než 3 měsíce;

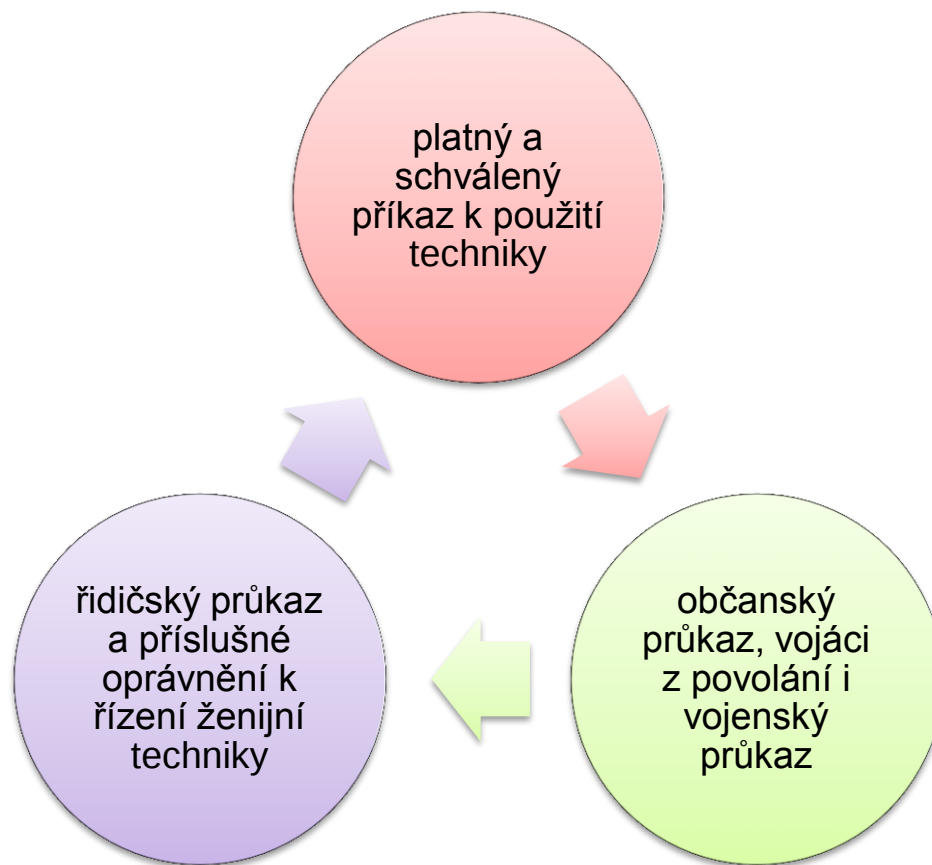
je držitelem řidičského oprávnění, které je pro obsluhu příslušné ženijní techniky předepsáno jiným právním předpisem;

úspěšně absolvoval odborný výcvik v příslušném kurzu strojníků ženijní techniky a zkouškou prokázal odbornou způsobilost pro obsluhu a řízení požadovaného stroje;

není postižen zákazem činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel nebo obsluhy zemních, stavebních a jiných strojů, ani mu oprávněný orgán nezadržel řidičský průkaz nebo oprávnění k obsluze zemních, stavebních a jiných strojů.

2. Požadavky na obsluhy zdrojových soustrojí

Při obsluze ženijní techniky musí mít strojník u sebe tyto doklady:

2. Požadavky na obsluhy zdrojových soustrojí

Při výběru osob k zařazení na systemizovaná místa pro obsluhu ženijních strojů velitelé vyhodnocují:

- a) zdravotní způsobilost;
- b) odbornou způsobilost nebo předpoklady pro její získání;
- c) morální profil uchazeče;
- d) délku trvání služebního nebo pracovního poměru.

Za **bezpečnost provozu** ženijní techniky **odpovídá strojník**, který musí být držitelem oprávnění pro daný druh a typ techniky.

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Cílem přípravy v kurzech strojníků ženijní techniky je dosažení a zajištění jejich odborné způsobilosti v souladu s právními a vnitřními předpisy.

Systematická příprava v kurzech strojníků ženijní techniky zabezpečuje získávání a zdokonalování jejich dovedností k bezpečnému, efektivnímu, účelnému a hospodárnému používání ženijní techniky.

Strojníci ženijní techniky se k získání oprávnění na konkrétní druh a typ techniky připravují formou odborného (specializačního) kurzu ve výcvikovém zařízení nebo u útvaru při splnění požadavků a podmínek stanovených tímto předpisem.

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Plán přípravy a provedení kurzu obsahuje:

- a) plán přípravy strojníků-instruktorů a cvičitelů strojnického výcviku;
- b) personální zabezpečení kurzu;
- c) přehled témat a rozpočet hodin;
- d) rozvrhy zaměstnání na celou dobu trvání kurzu;
- e) logistické zabezpečení kurzu;
- f) organizační zabezpečení zkoušek a doškolení neúspěšných účastníků kurzu.

Strojníci ženijní techniky se v odborných (specializačních) kurzech připravují ve speciálních učebnách a na k tomu určených cvičištích.

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Praxe strojníků se eviduje v hodinách, motohodinách, kilometrech, pokládkách mostů a počtech výstřelů.

U techniky, která není vybavená počítadlem motohodin, se odpracovaná doba v hodinách násobí **koeficientem 0,6**.

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Po skončení výcviku v odborných (specializačních) kurzech a v souladu s plánem přípravy a provedení kurzu se konají odborné zkoušky. Před odbornou zkouškou náleží uchazečům přiměřená doba vyhrazená na samostatnou přípravu, kterou stanovuje velitel kurzu.

Odborné zkoušky se vykonávají před komisí určenou v rozkaze velitele útvaru, který kurz organizuje.

Do zkušební komise se
určují

**předseda
komise**

osoba, která je držitelem osvědčení zkušebního komisaře ženijního vojska pro skupinu strojů, která bude předmětem zkoušek a nepodílela se na přípravě, organizaci ani na výcviku v kurzu

**členové
komise**

zpravidla jedna až dvě osoby z řad velitele kurzu, velitele čety nebo cvičitele strojnického výcviku

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Při odborné zkoušce musí uchazeč prokázat, že zná:

- a) konstrukci daného stroje;
- b) organizaci a zásady hospodárního provozu;
- c) organizaci a technologický postup údržby, základní seřizovací hodnoty u daného stroje a drobné běžné opravy;
- d) technologii prací a je schopen ji správně aplikovat při práci se strojem;
- e) stanovená bezpečnostní opatření a zásady ochrany životního prostředí;
- f) zásady poskytování první pomoci a umí je aplikovat v praxi.

3. Příprava obsluh zdrojových soustrojí

Odborná zkouška se skládá z teoretické a praktické části.

Teoretická část odborné zkoušky se uskutečňuje formou písemného testu a ústního přezkoušení. K záznamu odpovědí na testové otázky se použije tabulka na druhé straně protokolu o vykonání kurzu.

Praktická část odborné zkoušky se uskutečňuje na ženíjní technice. Je zakázáno vykonávat zkoušku na trenažérech nebo v učebnách. Jsou-li při praktické zkoušce vážně porušena bezpečnostní opatření a hrozí-li poškození techniky nebo ohrožení zdraví osob, zkouška se přeruší a uchazeč je hodnocen „nesplnil“.

Odborná zkouška je vykonána úspěšně, dosáhl-li uchazeč ve všech částech zkoušky hodnocení „splnil“.

4. Závěr

Obsluha elektrocentrály musí být seznámena s příslušným odborným předpisem a při provozu se musí řídit ustanoveními předpisu.

Elektrocentrála je složité elektrické zařízení a její obsluha musí mít kvalifikaci podle §4 (§5) vyhlášky č. 50/78 Sb. O odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Kvalifikaci získává v odborném kurzu a prokazuje svou kvalifikaci průkazem (kupónem) strojníka na daný typ elektrocentrály.

Základní a doporučená literatura:

1. NEHODA, J. (S - 3177) *Elektrotechnické prostředky ženijního vojska a ochrana před úrazem elektrickým proudem*. Vyškov: VVŠ PV, 2000;
2. Vyhláška č. 50/1978 Sb. O odborné způsobilosti v elektrotechnice;
3. Vševojsk-16-8. *Bezpečnostní předpis pro elektrická zařízení v pojízdných nebo převozných prostředcích pozemní vojenské techniky*. Praha: MO ČR, 1999;
4. ZELENÝ, J. (S - 10490) *Všeobecná ženijní podpora*. Brno: UO, 2011.

Úkoly pro samostatnou práci:

- Pojednejte o požadavcích na obsluhy zdrojových soustrojí dle Žen-7-7.
- Popište možný průběh přípravy obsluh zdrojových soustrojí a jejich závěrečné zkoušky.